

Gevinstrealisering – sjekkliste for prosjekteier & prosjektleder

Definisjoner

Det er viktig å skille mellom formålet med prosjektet (hvorfor) og mål i prosjektet (hva).

Prosjekter har både resultatmål og effektmål. Effektmålene er en konkretisering av formålet med prosjektet: De definerer mulige gevinster for organisasjonen som følge av å gjennomføre et prosjekt. Gevinstene er ikke en konkret leveranse i selve prosjektet, de tas ofte ut i linjen etter at prosjektet er avsluttet.

Formål: Mål for UiO som dette prosjektet bidrar til oppfyllelsen av. Hvorfor gjør vi dette?

Effektmål: Langsiktige positive gevinster og effekter. Merk at disse kan være både «harde»/kvantitative og «myke»/kvalitative.

Resultatmål: De målene som prosjektet skal oppnå i prosjektets levetid; feks. målt i tid, kostnad, kvalitet.

Suksesskriterier: Hvilke forutsetninger/premisser må være tilstede for at målet kan oppnås?

En gevinst er en positiv effekt for organisasjonen. Effektene oppnås ved å ta i bruk de konkrete produktene fra prosjektet. Selve prosjektgjennomføringen kan også medføre positive effekter i organisasjonen. Effektmål skiller seg dermed tydelig fra prosjektets resultatmål. Se mal for gevinstrealiseringsplan for suksesskriterier og ytterligere informasjon. <https://www.uio.no/for-ansatte/arbeidsstotte/prosjekter/prosjektrammeverk/maler-og-verktoy/index.html>

Ansvar

Prosjekteier er overordnet gevinstansvarlig og delegerer ansvar for å realisere konkrete gevinster (effektmål) til relevante linjeledere.

- Ved oppstart av prosjekter bør det utpekes (minst) en gevinstansvarlig som har ansvar for at prosjektets gevinster blir realisert.
- Gevinstansvarlig skal normalt være en leder i den delen av linjeorganisasjonen som skal realisere gevinstene og kan i mange tilfeller være sammenfallende med prosjekteier.
- Gevinstansvarlig leder bør være aktiv i hele prosjektets levetid og direkte involvert i utarbeidelsen og oppdatering av gevinstrealiseringsplanen. På denne måten sikres nødvendig eierskap til gevinstene og realisme og gjennomførbarhet i gevinstrealiseringsplanen.

Sjekkliste for prosjekteier ved beslutningspunkter og faseoverganger

BP1

- Virksomhetsledelsen beslutter videre utredning av et forslag til prosjekt.

BP2

- Er gevinstansvarlig utpekt og rollebeskrivelse etablert? Rollen som gevinstansvarlig innebærer:
 - Ansvarlig for gevinstrealiseringsplanen - overordnet
 - Sørger for at eventuelle gevinstansvarlige for enkeltgevinster blir identifisert
 - Følger opp realismen i gevinstbildet (i samarbeid med gevinstansvarlige) og evt oppdaterer gevinstrealiseringsplanen
 - Følger opp linjens forberedelser for å ta i bruk prosjektets produkter (i samarbeid med gevinstansvarlige)
 - Iverksetter og følger opp gevinstrealiseringen etter hvert som prosjektet leverer sine produkter
 - Følger opp gevinstrealiseringen også etter at prosjektet er avsluttet (i samarbeid med gevinstansvarlige)

BP3

- Har gevinstansvarlig vært aktivt involvert i utarbeidelsen av gevinstrealiseringsplanen?
- Er linjeorganisasjonens kapasitet til å realisere gevinstene blitt vurdert?

BP4

- Oppfatter gevinstansvarlig at de ønskede gevinstene fortsatt er realistiske, og er gevinstrealiseringsplanen gjennomgått og eventuelt oppdatert underveis i gjennomføringsfasen(e)?
- Er linjeorganisasjonen klar til å ta i bruk leveransene fra prosjektet og er nødvendig opplæring, brukerdokumentasjon, driftsrutiner osv utarbeidet og gjennomført?
- Er det klart hvem som skal følge opp og rapportere effekter (i henhold til gevinstrealiseringsplan), og til hvem?

BP5

- Er gevinstrealiseringsplanen oppdatert?

BP6 (Linjeansvar)

- Er planlagte målinger og tiltak gjennomført?
- Er forventede gevinster oppnådd eller er det behov for ytterligere tiltak? I så fall er det utarbeidet en tiltaksplan?